

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.028.01.2021

Pan
Cezary Przybylski
Marszałek
Województwa Dolnośląskiego
Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże J. Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/033 – „System szkolenia kandydatów na kierowców”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego ¹ , Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Cezary Przybylski, Marszałek Województwa Dolnośląskiego ² od dnia 22 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Sprawowanie nadzoru nad działalnością wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego. 2. Prowadzenie ewidencji egzaminatorów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2021 (30 września) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem lub po tym okresie, które mają związek z działaniami objętymi kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Andrzej Zygmunt, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/197/2021 z 8 listopada 2011 r. 2. Ziemowit Florkowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/209/2021 z 24 listopada 2021 r. 3. Jerzy Skowroński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/200/2021 z 9 listopada 2021 r. 4. Rafał Sudnik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/208/2021 z 23 listopada 2021 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1-4)

---

¹ Dalej: UMWD.

² Dalej: Marszałek.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. Dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Nalożony na Marszałka obowiązek nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych dla kandydatów na kierowców oraz nad ewidencją egzaminatorów nie zawsze wykonywany był w sposób prawidłowy i rzetelny.

Działając zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami⁵, Marszałek skontrolował wszystkie nadzorowane ośrodki egzaminowania. Jednakże podejmowane kontrole kompleksowe nie obejmowały swym zakresem całokształtu działalności takiego ośrodka w odniesieniu do prowadzenia egzaminów państwowych, co w szczególności stwierdzono na przykładzie kontroli kompleksowej WORD w Jeleniej Górze. Było to niezgodne z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego⁶.

Pomimo realizacji obowiązku prowadzenia kwartalnych analiz średniej zdawalności osób egzaminowanych, ich wyników nie wykorzystywano w UMWD do wyjaśniania przyczyn występowania najwyższych, bądź najniższych statystyk zdawalności, czy też do nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów w poszczególnych ośrodkach egzaminowania, w tym do ich doboru do okresowej kontroli. Prowadzenie przez Marszałka analiz pod kątem odpowiedniego doboru ośrodków do kontroli jest istotne, ponieważ na terenie województwa dolnośląskiego egzaminy państwowe dla kandydatów na kierowców prowadziły aż cztery ośrodki egzaminowania wraz z podporządkowanymi im w sumie dziesięcioma oddziałami terenowymi.

W sposób prawidłowy w UMWD dokonywano wpisów do ewidencji egzaminatorów, która obejmowała zakres danych wymagany ustawą o kierujących pojazdami. Niemniej jednak Marszałek nie zapewnił w pełni należytego nadzoru nad zapewnieniem właściwych danych osób spełniających wymagania dla egzaminatorów, gdyż dwóch z nich nie posiadało aktualnych orzeczeń lekarsko-psychologicznych, a wobec ujętych w tej ewidencji egzaminatorów nie podejmowano działań ukierunkowanych na weryfikację utrzymywania przez nich rękojmi należytego wykonywania obowiązków. Marszałek nie zapewnił także pełnej aktualności danych ewidencji egzaminatorów, bowiem w pięciu przypadkach nie dysponowano bieżącą wiedzą o dacie ważności legitymacji egzaminatora. Ponadto nieprawidłowości wystąpiły w związku z realizacją obowiązku skreślenia egzaminatorów z ewidencji, gdyż w trzech przypadkach takich skreśleń dokonano w sposób nieuprawniony, a w dwóch przypadkach postępowania administracyjne w tym zakresie wszczęto ze zwłoką.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę na brak współpracy UMWD z jednostkami Policji w zakresie kontroli przeprowadzania praktycznej części egzaminu, jak również brak, choć nie z winy UMWD, dostępu do informacji o naruszeniach przepisów ruchu drogowego popełnionych przez kierowców, którzy zdali egzamin w nadzorowanych WORD.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1212, ze zm. Dalej: ustawa o kierujących pojazdami.

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1325. Dalej: rozporządzenie w sprawie kontroli WORD.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych dla kandydatów na kierowców

Opis stanu faktycznego

1.1. W UMWD zadania związane z realizacją zadań własnych Województwa Dolnośląskiego oraz zadań Marszałka, wynikających z: (1) ustawy o kierujących pojazdami i (2) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym⁸, w tym m.in. nadzór nad działalnością wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, przypisano Departamentowi Infrastruktury⁹. W ramach Departamentu Infrastruktury zadania wynikające z ustawy o kierujących pojazdami przypisano do realizacji¹⁰ Wydziałowi Transportu, a w nim Działowi Nadzoru Jednostek Certyfikujących (dalej: Dział Nadzoru JC).

Stosownie do zarządzeń Marszałka¹¹ w latach 2018-2021 (do 30 września) do zadań Działu Nadzoru JC należało m.in.: sprawowanie nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy, rozpatrywanie skarg dotyczących egzaminów, przeprowadzanie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w zakresie przeprowadzania egzaminów, wydawanie zaleceń pokontrolnych, zawieszania przeprowadzania przez wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego egzaminów (do czasu usunięcia stwierdzonych rażących uchybień).

Według zapisów w zakresach obowiązków pracowników UMWD zadania wynikające ze wskazanych wyżej przepisów ustawy o kierujących pojazdami, w szczególności dotyczące nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych, powierzono¹² w imieniu Marszałka trzem pracownikom Działu Nadzoru JC zajmującym stanowiska głównego specjalisty (dwóch) i inspektora (jeden). Dwóch z nich (jeden z głównych specjalistów i inspektor) realizowało czynności związane z nadzorem nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy przez cały okres objęty kontrolą, a trzeci z tych pracowników (drugi z głównych specjalistów) w roku 2018. U każdego z nich przydział procentowy czasu pracy przeznaczonego na realizację podstawowych zadań był jednakowy i wynosił m.in.:

- a) 25% na wykonywanie nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych w imieniu Marszałka i podejmowanie określonych działań prawnych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości;
- b) 25% na rozpatrywanie skarg dotyczących egzaminu;

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 450, ze zm.

⁹ Od dnia 1 stycznia 2018 r. zgodnie z § 23 pkt 2 ppkt 5 lit. f i lit. g uchwały nr 4733/VI/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu, a od dnia 23 listopada 2018 r. zgodnie z § 23 pkt 2 ppkt 5 lit. f i lit. g uchwały Nr 1/VI/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu.

¹⁰ Paragraf 3 pkt 1 ppkt 1 lit. g uchwały nr 4065/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 lipca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1/VI/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu.

¹¹ Zarządzenia Marszałka Województwa Dolnośląskiego w sprawie szczegółowego zakresu zadań Departamentu Infrastruktury: nr 70/2016 z 30 maja 2016 r. (ze zm.) oraz nr 46/2021 z 1 czerwca 2021 r.

¹² Posługując się formularzem załącznika do zarządzenia nr 43/2010 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 9 marca 2010 r.

- c) 10% na wykonywanie nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami ruchu drogowego w imieniu Zarządu Województwa;
- d) 5% na rozpatrywanie skarg dotyczących działalności wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego i dyrektorów tych ośrodków;
- e) 5% na przeprowadzanie kontroli działalności wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w zakresie przeprowadzania egzaminów oraz wydawanie zaleceń pokontrolnych;
- f) 5% na rozpatrywanie wniosku osoby ubiegającej się o wpis do ewidencji egzaminatorów w zakresie spełniania wymagań kwalifikacyjnych;
- g) 5% na prowadzenie ewidencji egzaminatorów.

(akta kontroli: tom I, str. 5-111, 120-138, 147-164, 183-184)

1.2. Do dnia 1 września 2020 r. w województwie dolnośląskim funkcjonowały cztery wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego (WORD)¹³. Z dniem 1 września 2020 r., stosownie do uchwały nr XXI/503/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 16 lipca 2020 r. w sprawie przekształcenia wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, poprzez przejęcie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Jeleniej Górze, Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Legnicy, Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Wałbrzychu przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego we Wrocławiu i zmiany nazwy na Dolnośląski Ośrodek Ruchu Drogowego, cztery ośrodki ruchu drogowego wraz z ich oddziałami terenowymi¹⁴ przekształcono w jeden ośrodek ruchu drogowego, tj. Dolnośląski Ośrodek Ruchu Drogowego (DORD) z siedzibą we Wrocławiu. Podlegają mu trzy oddziały regionalne¹⁵ i w sumie 10 oddziałów terenowych przyporządkowanych bezpośrednio DORD lub odpowiednim oddziałom regionalnym¹⁶.

(akta kontroli: tom I, str. 112-118)

W okresie objętym kontrolą Dział Nadzoru JC, zgodnie z przyjętymi planami, przeprowadził 26 kontroli WORD, w tym cztery kontrole kompleksowe¹⁷ i 22 kontrole problemowe¹⁸. Kontrole kompleksowe, stosownie do § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie kontroli WORD, zaplanowano w taki sposób, aby każdy WORD podlegał kontroli kompleksowej co najmniej raz na trzy lata. W przypadku objęcia WORD w danym półroczu kontrolą kompleksową odstępowano od przeprowadzenia w tym samym okresie kontroli problemowej (planowej). W badanym okresie kontrole kompleksowe przeprowadzono:

- w dniach 10-11 października 2018 r. w WORD Wałbrzychu (wraz z oddziałami terenowymi w Świdnicy i Kłodzku);
- w dniu 19 czerwca 2019 r. w WORD we Wrocławiu¹⁹;

¹³ We Wrocławiu, Legnicy, Wałbrzychu i Jeleniej Górze.

¹⁴ WORD w Jeleniej Górze z oddziałami w Bolesławcu, Głogowie, Kamiennej Górze i Miliczu; WORD w Legnicy z oddziałami terenowymi w Lubinie i Lubaniu; WORD w Wałbrzychu z oddziałami w Kłodzku i Świdnicy oraz WORD we Wrocławiu z oddziałami terenowymi w Oleśnicy i Oławie.

¹⁵ (1) Oddział Regionalny w Jeleniej Górze, (2) Oddział Regionalny w Legnicy, (3) Oddział Regionalny w Wałbrzychu.

¹⁶ DORD z oddziałami terenowymi w Oleśnicy i Oławie; Oddział Regionalny w Jeleniej Górze z oddziałami terenowymi w Bolesławcu, Głogowie, Kamiennej Górze i Miliczu; Oddział Regionalny w Legnicy z oddziałami terenowymi w Lubinie i Lubaniu; Oddział Regionalny w Wałbrzychu z oddziałami terenowymi w Kłodzku i Świdnicy.

¹⁷ W czasie których badaniu podlega całość działalności ośrodka w zakresie przeprowadzania egzaminów państwowych.

¹⁸ W czasie których badaniu podlegają wybrane zagadnienia związane z przeprowadzaniem egzaminów państwowych.

¹⁹ Oddziały terenowe w Oleśnicy i Oławie zostały otwarte odpowiednio we wrześniu i październiku 2019 r.

- w dniu 3 czerwca 2019 r. w WORD w Legnicy (wraz z oddziałem terenowym w Lubinie)²⁰;
- w dniach 20-29 lipca 2020 r. w WORD w Jeleniej Górze (wraz z oddziałami terenowymi w: Bolesławcu, Głogowie, Kamiennej Górze i Miliczu).

(akta kontroli: tom I, str. 193-238, 258-270)

Kontrole problemowe przeprowadzano w WORD bądź w jednym z działających w jego strukturze oddziałów terenowych. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami, każdy zlokalizowany na obszarze województwa dolnośląskiego WORD²¹ był kontrolowany co najmniej raz na pół roku. W badanym okresie Dział Nadzoru JC nie objął kontrolą problemową podległych WORD w Jeleniej Górze oddziałów terenowych w Głogowie i Kamiennej Górze (oba oddziały skontrolowano w ramach kontroli kompleksowej) oraz podległego WORD w Legnicy Oddziału Terenowego w Lubaniu, który powstał w styczniu 2020 r.

Roczne plany kontroli określały w sposób enumeratywny jednostki kontrolowane (WORD wraz z oddziałami terenowymi), liczbę kontroli w ciągu roku, rodzaj planowanych kontroli (kompleksowe i problemowe) oraz ich zakres w przypadku kontroli problemowych, który dla lat składających się na badany okres każdorazowo obejmował sprawdzenie prawidłowości przeprowadzania części teoretycznej i części praktycznej egzaminów państwowych. W przypadku kontroli kompleksowych przewidzianych w rocznych planach kontroli nie formułowano ich zakresu²².

Roczne plany kontroli nie wskazywały kolejności kontroli poszczególnych WORD²³. Plany te nie były poddawane aktualizacji, za wyjątkiem planu kontroli na rok 2020, który uzupełniono o kontrolę problemową DORD w związku z utworzeniem tej jednostki w II półroczu 2020 r. i wynikającym z art. 69 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami wymogiem przeprowadzenia co najmniej raz na pół roku kontroli takiego ośrodka. Roczne plany kontroli nie były uzupełniane w związku z wynikami prowadzonych w UMWD analiz kwartalnych w zakresie zdawalności osób egzaminowanych w danym ośrodku oraz analiz bieżących w zakresie skarg złożonych na dany ośrodek.

Sekretarz Województwa (działający z upoważnienia Marszałka)²⁴ wyjaśnił, że przeprowadzone analizy nie wskazywały na nieprawidłowe działanie któregoś z WORD, który należałoby objąć kontrolą w pierwszej kolejności. Dlatego też w rocznych planach kontroli wymieniano alfabetycznie jednostki do skontrolowania w danym roku. Dodał, że na nieprawidłowe działanie któregoś z ośrodków egzaminowania nie wskazywały analizy średniej zdawalności osób egzaminowanych (sporządzane po każdym kwartale dane roku), jak również liczba złożonych skarg w porównaniu do liczby przeprowadzonych egzaminów.

(akta kontroli: tom I, str. 188-238 i 258-270; tom II, str. 131-136)

²⁰ Oddział Terenowy w Lubaniu otwarto w styczniu 2020 r.

²¹ Cztery do 31 sierpnia 2020 r., jeden od 1 września 2020 r.

²² Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kontroli WORD, w czasie kontroli kompleksowej bada się całokształt działalności ośrodka w zakresie przeprowadzania egzaminów państwowych.

²³ Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kontroli WORD: określając kolejność kontroli, w rocznym planie kontroli uwzględnia się: 1) jako pierwsze - ośrodki, co do których analiza, o której mowa w art. 67 ust. 1 pkt 8 ustawy o kierujących pojazdami, wskazuje na nieprawidłowe działanie ośrodka; 2) jako kolejne - ośrodki, w których podczas poprzedniej kontroli stwierdzono nieprawidłowości; 3) pozostałe ośrodki.

²⁴ Ilekroć w dalszym ciągu niniejszego wystąpienia pokontrolnego przywołana zostanie treść wyjaśnień złożonych przez Sekretarza Województwa oznaczać to będzie, że udzielił ich z upoważnienia Marszałka.

1.3. Szczegółową analizą kontrolną objęto dokumentację pięciu kontroli WORD (jednej kompleksowej²⁵ i czterech problemowych²⁶), przeprowadzonych przez pracowników Działu Nadzoru JC. W trakcie kontroli kompleksowej czynnościami kontrolnymi objęto zagadnienia dotyczące: warunków lokalowych WORD, placów manewrowych, pojazdów mechanicznych (egzaminacyjnych), działania systemu teleinformatycznego, spełniania wymagań przez egzaminatorów²⁷, jak również prawidłowości przeprowadzania części praktycznej egzaminów państwowych oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji. Kontrole problemowe swym zakresem każdorazowo obejmowały działalność WORD w zakresie przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy (egzaminacje teoretyczne i praktyczne) oraz dokumentacji związanej z przeprowadzaniem egzaminów państwowych.

Na podstawie zapisów w protokołach analizowanych kontroli nie można było jednoznacznie stwierdzić na ile czynności kontrolne prowadzone przez przedstawicieli UMWD obejmowały sprawdzenie całości wymaganych zagadnień, tj. w jakim zakresie sprawdzeniu poddano wymogi określone w ustawie o kierujących pojazdami i w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach²⁸.

Stan faktyczny ustalony w toku analizowanej kontroli kompleksowej, przeprowadzonej w WORD w Jeleniej Górze w okresie od 20 do 29 lipca 2020 r., opisany został syntetycznie na sześciu stronach protokołu kontroli (trzy strony obejmował opis stanu faktycznego, a pozostałe trzy strony występ, podstawy prawne kontroli, opisu zakresu kontroli, zalecenia i pouczenia) oraz w pięciu załączonych do niego protokołach oględzin²⁹. Kontrolą nie objęto całego zakresu działalności WORD, ustalonego przepisami ustawy o kierujących pojazdami, rozporządzenia w sprawie kontroli WORD, oraz rozporządzenia w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami.

W przypadku trzech pozostałych kontroli kompleksowych przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą, tj. w WORD w Wałbrzychu (w dniach 11-12 października 2018 r.), w WORD w Legnicy (w dniu 3 czerwca 2019 r.) i w WORD we Wrocławiu (w dniu 19 czerwca 2019 r.), zakres i metodologia ich realizacji oraz sposób ich udokumentowania były zbieżne z zastosowanymi w przypadku kontroli kompleksowej WORD w Jeleniej Górze.

Protokoły z kontroli problemowych nie obejmowały dowodów potwierdzających, że objęty kontrolą plac manewrowy, przeznaczony do sprawdzania umiejętności wykonania zadań wchodzących w skład części praktycznej egzaminu państwowego, przygotowany był prawidłowo. Sprawdzane w ramach tych kontroli spełnianie przez pojazdy pozostające w dyspozycji WORD wymogów określonych w art. 53 ust. 1, 3, 4 i 4a ustawy o kierujących pojazdami, pracownicy Działu Nadzoru JC weryfikowali na podstawie wpisów w dowodach rejestracyjnych tych pojazdów (kopie tych dowodów nie załączano do protokołu). Załącznikami do protokołów z kontroli problemowych były upoważnienia pracowników przeprowadzających kontrolę, a jako dodatkowe dokumenty pobierano kopie: planu egzaminów, listy osób

²⁵ WORD w Jeleniej Górze w dniach 20-29 lipca 2020 r.

²⁶ WORD w Wałbrzychu w dniu 14 czerwca 2019 r. i w dniu 1 lipca 2020 r., WORD we Wrocławiu w dniu 2 października 2019 r. i WORD w Legnicy w dniu 23 czerwca 2020 r.

²⁷ Spełnianie przez egzaminatorów wymagań do przeprowadzania egzaminów weryfikowano na podstawie legitymacji (jej ważności) okazywanej na żądanie kontrolujących.

²⁸ Dz. U. poz. 1206, ze zm. Dalej: rozporządzenie w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami.

²⁹ Oględziny WORD w Jeleniej Górze oraz w czterech jednostkach terenowych zlokalizowanych w: Bolesławcu, Głogowie, Miliczu i Kamiennej Górze.

zakwalifikowanych na egzamin oraz arkusza przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego na prawo jazdy.

Pracownicy Działu Nadzoru JC, przeprowadzający kontrolę w WORD, posiadali niezbędną wiedzę i doświadczenie w tym zakresie. Jeden z tych pracowników posiadał uprawnienia egzaminatora i aktualny wpis do ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez Marszałka. Natomiast kolejny z pracowników posiadał uprawnienia instruktora nauki jazdy.

(akta kontroli: tom I, str. 130-174, 193-245; tom II, str. 360-383, 398-408)

W Wydziale Transportu nie określono odrębnych, wewnętrznych procedur regulujących sposób dokumentowania przebiegu kontroli WORD w zakresie egzaminowania na prawo jazdy. W UMWD obowiązuje uchwała nr 4729/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie *ustanowienia zasad i trybu przeprowadzania kontroli w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz innych podmiotach*. Sekretarz Województwa wyjaśnił, że postępowania dotyczące ww. kontroli jest procedowane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kontroli WORD, jak również przepisami ustawy o kierujących pojazdami.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że Marszałek nie ma umocowania prawnego do kwestionowania wiedzy i umiejętności egzaminatora, bowiem uzyskuje on uprawnienia po zdanym egzaminie weryfikacyjnym przed komisją egzaminacyjną powołaną przez właściwego ministra, gdzie jest weryfikowana wiedza i umiejętności egzaminatora. Wskazał również, że podczas prowadzonych przez UMWD kontroli weryfikowana jest zgodność prowadzenia egzaminu państwowego z przepisami dotyczącymi egzaminowania i pod tym kątem oceniane są działania egzaminatora.

(akta kontroli: tom II, str. 292-294)

1.4. W okresie lat 2018-2021 (do końca września) w ramach czynności kontrolnych prowadzonych w WORD przez przedstawicieli Działu Nadzoru JC nie stwierdzono sytuacji obligujących Marszałka do zawieszenia przeprowadzania egzaminów państwowych, tj. sytuacji o których mowa w art. 70 ustawy o kierujących pojazdami, dotyczących niespełniania przez kontrolowany ośrodek wymagań dotyczących wyposażenia, warunków lokalowych oraz placu manewrowego, bądź stwierdzenia rażących uchybień w zakresie zgodności przebiegu egzaminu z wymogami ustawowymi i kwalifikacjami osób przeprowadzających egzamin.

(akta kontroli: tom I, str. 179, 217-222, 258-270)

1.5. W okresie objętym kontrolą Marszałek wydał, na podstawie art. 72 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, 21³⁰ decyzji unieważniających egzamin państwowy, z czego:

- 16 decyzji, gdy egzaminowi poddana została osoba:
  - o której mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, tj. w stosunku do której został orzeczony prawomocny wyrok sądu o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych – w okresie i zakresie obowiązywania tego zakazu (12 przypadków);
  - o której mowa w art. 50 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy, tj. w stosunku do której wydano decyzję o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami lub zatrzymaniu prawa jazdy – w okresie i zakresie obowiązywania tej decyzji (1 przypadek);

---

³⁰ Pięć decyzji w 2018 r., siedem decyzji w 2019 r., pięć decyzji w 2020 r. oraz cztery decyzje w 2021 r. (do 30 czerwca).

- o której mowa w art. 50 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy, tj. w stosunku do osoby nie posiadającej zaświadczenia o ukończeniu wymaganego szkolenia (3 przypadki);
- pięć decyzji, gdy egzamin prowadzony był w sposób niezgodny z przepisami ww. ustawy, a ujawnione nieprawidłowości miały wpływ na jego wynik.

Z ogólnej liczby unieważnionych przez Marszałka egzaminów państwowych na prawo jazdy, 20 unieważnionych zostało z urzędu, a jeden (w 2018 r.) na wniosek dyrektora WORD.

Informacje o wystąpieniu przesłanek skutkujących unieważnieniem przez Marszałka egzaminu z urzędu pochodziły (Wydział Transportu otrzymywał) od starostów (prezydentów miast), tj. od organów do kompetencji których należy wydawanie i cofanie uprawnień do kierowania pojazdami, wykorzystujących w tym celu tzw. Profil Kandydata na Kierowcę (PKK), generowany, aktualizowany i archiwizowany w systemie teleinformatycznym. Sekretarz Województwa wyjaśnił, że to organ administracji, do którego należy wydawanie i cofanie uprawnień do prowadzenia pojazdów jest uprawniony do otrzymywania z sądu zawiadomienia o orzeczonym zakazie prowadzenia pojazdów. Dodał, że według przepisów ustawy o kierujących pojazdami kompetencje marszałka województwa polegają na unieważnieniu egzaminu, a nie na podejmowaniu działań mających na celu obligowanie innych organów do przekazywania marszałkowi województwa informacji o wystąpieniu przesłanek do unieważnienia egzaminu.

Analiza próby kontrolnej, obejmującej trzy³¹ spośród pięciu podjętych przez Marszałka decyzji o unieważnieniu praktycznego egzaminu państwowego na prawo jazdy (przeprowadzonego w sposób niezgodny z ustawą o kierujących pojazdami) wykazała, że decyzje te każdorazowo były następstwem zaskarżenia przez egzaminowanego rozstrzygnięcia takiego egzaminu, zakończonego wynikiem negatywnym odpowiednio z powodu: (a) dwukrotnie nieprawidłowego wykonania zadania „przejazd przez skrzyżowanie, na którym ruch odbywa się wokół wyspy”, (b) niezastosowania się do znaku B-5 - zakazu wjazdu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton, (c) najechania na znak poziomy P-21 „powierzchnia wyłączona”.

Na podstawie dokumentacji z kontroli WORD przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą przez przedstawicieli Działu Nadzoru JC ustalono, że w ich trakcie nie stwierdzono przypadków nieprawidłowego kwalifikowania osób przystępujących do egzaminu, w tym osób: z orzeczonym prawomocnym wyrokiem sądu o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych, w stosunku do których wydano decyzję o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami lub zatrzymaniu prawa jazdy, nie posiadających zaświadczenia o ukończeniu wymaganego szkolenia. Czynności, które wykonywano w trakcie kontroli WORD nie obejmowały sprawdzenia poprawności kwalifikowania osób przystępujących do egzaminu. Przyczyną był brak dostępu kontrolerów z Działu Nadzoru JC do danych o egzaminowanych zawartych w systemie teleinformatycznym SI WORD.

(akta kontroli: tom I, str. 184-185, 258-281, 285-301)

1.6. W latach 2018-2021 (do 30 września) do Marszałka wpłynęło, w trybie art. 68 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, w sumie 226³² skarg dotyczących egzaminu państwowego, z czego dziewięć³³ było zasadnych. Z analizy wszystkich dziewięciu skarg uznanych za zasadne wynikało, że dotyczyły:

³¹ Nr DT-D-I.8041.24.2018 z dnia 24 maja 2018 r., nr DT-D-I.8041.1.2019 z dnia 11 lutego 2019 r. i nr DT-D-I.8041.62.2020 z dnia 18 stycznia 2021 r.

³² W 2018 r. 57 skarg, w 2019 r. 60 skarg, w 2020 r. 52 skargi i w 2021 r. (do 30 września) 57 skarg.

³³ Pięć w 2018 r., dwie w 2019 r., jedna w 2020 r. i jedna w 2021 r. (do 30 września).

- a) zastosowania przez egzaminatora niewłaściwej metody przekazywania osobie egzaminowanej informacji o dostrzeżonych w jej poczynaniach na drodze nieprawidłowych zachowaniach – egzamin nie został unieważniony (rok 2018);
- b) niespełnienia przez egzaminowanego, w trakcie poprawnie wykonywanego zadania – „przejazd przez skrzyżowanie o ruchu okrężnym”, preferowanego przez egzaminatora standardu określonego zachowania w ruchu drogowym – egzamin unieważniono (rok 2018);
- c) przerwania przez egzaminatora egzaminu w związku z niezastosowaniem się egzaminowanego do znaku B-5 (zakaz wjazdu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton), w momencie, kiedy zakaz ten nie obowiązywał – egzamin unieważniono (rok 2018);
- d) nieprawidłowej po stronie egzaminatora oceny wykonywanego przez egzaminowanego zadania – „ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu” – egzamin unieważniono (rok 2019);
- e) braku podstaw do odmowy przeprowadzenia egzaminu praktycznego (osoba egzaminowana korygowała wzrok dla poprawienia widzenia przy braku ograniczeń do kierowania pojazdem) – trzy podobne przypadki (dwie skargi w roku 2018 i jedna w roku 2019);
- f) braku odpowiedniej reakcji egzaminatora na usterkę techniczną komputerowego urządzenia egzaminacyjnego zgłoszoną w trakcie państwowego egzaminu teoretycznego – zarekomendowano zwrot opłaty za egzamin teoretyczny (rok 2020);
- g) dokonania przez egzaminatora nieprawidłowej oceny zachowania osoby egzaminowanej na skrzyżowaniu w związku z realizowanym przez nią manewrem zmiany kierunku jazdy w lewo oraz przerwania i ustalenia negatywnego wyniku egzaminu – egzamin unieważniono (rok 2021).

Skargi uznane za zasadne zostały złożone w terminie 14 dni od dnia, w którym był przeprowadzany egzamin (art. 68 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami). Jedna z tych skarg wpłynęła bezpośrednio do Marszałka³⁴, a pozostałe za pośrednictwem WORD. Każda ze skarg, które otrzymano z WORD, została przekazana do Marszałka (wraz z wyjaśnieniami i niezbędną dokumentacją) w terminie 14 dni od ich złożenia (art. 68 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami). Dokumentacja analizowanych skarg była kompletna i wystarczająca do ich rozpatrzenia.

Skargi uznane za zasadne nie były wykorzystywane przez Dział Nadzoru JC do podjęcia decyzji o przeprowadzeniu w nadzorowanych WORD dodatkowych kontroli doraźnych, tj. kontroli przeprowadzanej – w myśl z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie kontroli WORD – w przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na konieczność niezwłocznego przeprowadzenia kontroli w ośrodku.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 8 lit. b ustawy o kierujących pojazdami, analizę skarg składanych na działalność egzaminacyjną WORD prowadzono w Wydziale Transportu. Analiza ta obejmowała dane dotyczące w szczególności: przedmiotu skargi (pod względem rodzaju egzaminu, jego przebiegu i końcowej oceny lub niedopuszczenia do egzaminu, kategorii prawa jazdy), sposobu jej załatwienia, miejsca (ośrodka) egzaminowania. Polegała natomiast na bieżącym monitoringu liczby wpływających skarg i rozstrzygnięć co do ich zasadności. Ponieważ skargi dotyczyły w większości przebiegu i oceny egzaminów na prawo jazdy kategorii „B”, podczas realizowanych przez Dział Nadzoru JC kontroli problemowych WORD skoncentrowano się na kontroli takich egzaminów.

---

³⁴ Dokumentację dotyczącą tej skargi WORD przekazał Marszałkowi po otrzymaniu z UMWD pisma w tej sprawie.

Rejestry skarg, prowadzone w WORD na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy o kierujących, były okazywane pracownikom Działu Nadzoru JC, realizującym kontrole w WORD. Z kontroli tych wynikało, że nie porównywano w ich trakcie liczby skarg złożonych w danym WORD z liczbą skarg przesłanych do UMWD. Sekretarz Województwa wyjaśnił, że nie było to przedmiotem kontroli, a obowiązujące przepisy prawa nie nakładają takich obowiązków i uprawnień na marszałków województw.

(akta kontroli: tom I, str. 183-187, 302-379; tom II, str. 290-294; tom III, str. 134-135)

1.7. Obowiązek prowadzenia kwartalnych analiz w zakresie średniej zdawalności osób egzaminowanych w danym wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego został nałożony na Marszałka przez art. 67 ust. 1 pkt 8 lit. a ustawy o kierujących pojazdami.

W okresie objętym kontrolą do realizacji tego obowiązku wyznaczono w UMWD trzech pracowników Działu Nadzoru JC, z czego dwóch realizowało czynności z tego zakresu przez cały ten okres, a trzeci z nich w 2018 r. Obowiązek sporządzania kwartalnej analizy w zakresie średniej zdawalności osób egzaminowanych w danym ośrodku egzaminowania został wyszczególniony w zakresach obowiązków tych pracowników. W przypadku każdego z nich przydział procentowy czasu pracy przeznaczanego na realizację tego zadania wynosił 1%.

W badanym okresie w UMWD sporządzana była kwartalna statystyka zdawalności ośrodków ruchu drogowego na terenie województwa dolnośląskiego (za lata 2018-2019 i trzy kwartały 2020 r.) oraz kwartalna statystyka zdawalności Dolnośląskiego Ośrodka Ruchu Drogowego (za IV kwartał 2020 r. i trzy kwartały 2021 r.). Analizy te sporządzono w cyklu kwartalnym dla całego okresu objętego kontrolą. Obejmowały one dane o zdawalności, mierzonej procentowo, egzaminów ogółem i na poszczególne kategorie prawa jazdy i w rozbiciu na: (1) część teoretyczną egzaminu i (2) część praktyczną egzaminu. Do III kwartału 2020 r. (włącznie) dane te były prezentowane odrębnie dla każdego z wówczas funkcjonujących WORD, natomiast od IV kwartału 2020 r. całościowo dla DORD. W analizach tych nie wyodrębniano danych dla oddziałów terenowych funkcjonujących w ramach każdego z WORD (a obecnie w DORD).

Przedmiotowe analizy wskazują, że w ujęciu kwartalnym średni poziom zdawalności:

a) egzaminów teoretycznych był:

- w roku 2018 najwyższy w WORD Wrocław (60,91% w IV kw.), a najniższy w WORD Wałbrzych (50,37% w IV kw.);
- w roku 2019 r. najwyższy w WORD Wrocław (60,90% w III kw.), a najniższy w WORD Legnica (49,65% w II kw.);
- w roku 2020 (na przestrzeni trzech kwartałów) najwyższy w WORD Wrocław (64,90% w II kw.), a najniższy w WORD Wałbrzych (53,43% w I kw.);
- w okresie IV kw. 2020 r. – III kw. 2021 r. najwyższy w IV kw. 2020 r. (58,61%), a najniższy w I kw. 2021 r. (54,84%);

b) egzaminów praktycznych był:

- w roku 2018 najwyższy w WORD Jelenia Góra (55,35% w II kw.), a najniższy w WORD Legnica (39,94% w IV kw.);
- w roku 2019 r. najwyższy w WORD Jelenia Góra (53,27% w IV kw.), a najniższy w WORD Legnica (33,46% w IV kw.);
- w roku 2020 (na przestrzeni trzech kwartałów) najwyższy w WORD Jelenia Góra (61,13% w II kw.), a najniższy w WORD Legnica (32,57% w I kw.);
- w okresie IV kw. 2020 r. – III kw. 2021 r. najwyższy w IV kw. 2020 r. (44,04%), a najniższy w I kw. 2021 r. (39,98%).

W UMWD nie podejmowano działań w celu wyjaśnienia przyczyn najwyższych, najniższych bądź odbiegających od średniej kwartalnych statystyk zdawalności

w poszczególnych ośrodkach egzaminowania. Sekretarz Województwa wyjaśnił, że sporządzana analiza zdawalności nie odnosi się do ustalenia przyczyn różnic pomiędzy ośrodkami egzaminowania pod względem średniej zdawalności osób egzaminowanych w tych ośrodkach. Egzaminacje prowadzone są w oparciu o powszechnie obowiązujące i jednakowe dla wszystkich ośrodków egzaminowania przepisy przez egzaminatorów posiadających stosowne uprawnienia do egzaminowania, brak jest zatem korelacji pomiędzy uzyskiwanymi przez osoby egzaminowane wynikami, a miejscem prowadzenia egzaminów.

Wyniki przedmiotowych analiz zdawalności nie były wykorzystywane do nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów w ośrodkach egzaminowania z terenu województwa dolnośląskiego. Sekretarz Województwa wskazał, że wyniki prowadzonej w UMWD analizy średniej zdawalności mają charakter statystyczno-informacyjny, a uzyskiwany na terenie województwa dolnośląskiego poziom zdawalności nie odbiega od zdawalności uzyskiwanej w innych regionach Polski i utrzymuje się na podobnym poziomie w różnych okresach czasu.

Marszałek dysponował informacjami o średniej zdawalności w ośrodkach egzaminowania zlokalizowanych w innych województwach. Informacje te nie były wykorzystywane do analiz prowadzonych w UMWD. Sekretarz Województwa wskazał, że wiedza w przedmiotowym zakresie pochodziła z publikacji zawartych na ogólnodostępnych portalach informacyjnych, pozyskiwanych przez Dział Nadzoru JC, a informacje z tego zakresu mają charakter wyłącznie informacyjny.

UMWD nie posiadał dostępu do systemu egzaminacyjnego WORD i nie pozyskiwał w sposób bezpośredni statystyk dotyczących egzaminowania. W wyjaśnieniach Sekretarz Województwa podał, że zgodnie z obowiązującymi przepisami zawartymi w § 37 rozporządzenia w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, marszałkowie województw nie mają obowiązku samodzielnego bezpośredniego pozyskiwania ww. danych i nie znaleźli się w kręgu osób wskazanych przez ustawodawcę, którym dostęp został przyznany. Dlatego, zdaniem Sekretarza Województwa, mając na uwadze powyższe uregulowania prawne oraz dbając o ochronę dostępu i nienaruszalność danych zawartych w systemie informatycznym wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, Marszałek Województwa Dolnośląskiego nie posiadał dostępu do systemu egzaminacyjnego WORD i nie pozyskiwał w sposób bezpośredni statystyk dotyczących egzaminowania.

(akta kontroli: tom I, str. 121, 126, 131, 135, 148, 153; tom III, str. 6, 10-39, 44, 50-51)

1.8. W okresie objętym kontrolą Marszałek nie korzystał z przewidzianej w art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami możliwości podjęcia współpracy z funkcjonariuszami Policji z komend zlokalizowanych w województwie dolnośląskim w zakresie dotyczącym kontroli prawidłowości przeprowadzania praktycznej części egzaminu w ruchu drogowym. Działania funkcjonariuszy Policji mogły w szczególności dotyczyć: kontroli stanu technicznego i dokumentów pojazdu egzaminacyjnego, dokumentów i trzeźwości egzaminatora, w tym posiadania przez niego w trakcie egzaminu ważnej legitymacji (art. 63 ust. 1 pkt 6 ustawy o kierujących pojazdami), a także trzeźwości zdającego i dokumentów potwierdzających jego tożsamość, jak również sprawności urządzenia nagrywającego w trakcie egzaminu (§ 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami).

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że w badanym okresie nie podejmowano współpracy z Policją i innymi służbami, ponieważ nie odnotowano przypadków mogących świadczyć o istnieniu zjawisk korupcyjnych. Nadmieniał, że kontrole prowadzone były przez upoważnionych pracowników Wydziału Transportu, posiadających uprawnienia egzaminatora/instruktora na prawo jazdy, dużą wiedzę

merytoryczną w zakresie ruchu drogowego oraz przepisów dotyczących egzaminowania na prawo jazdy. Dlatego też brak było konieczności angażowania Policji w przedmiotowy nadzór sprawowany przez Marszałka.

Jako przykłady współdziałania z Policją, w ramach nadzoru nad prawidłowością przeprowadzania praktycznej części egzaminu w ruchu drogowym, Sekretarz Województwa wskazał: (1) udostępnienie dwóm komendom Policji informacji na temat egzaminatorów wpisanych do ewidencji UMWD, oraz (2) współpracę z organami ścigania w zakresie rozpoznawania przestępczości zorganizowanej w związku ze zdobywaniem uprawnień do kierowania pojazdami.

Według stanu na dzień 15 listopada 2021 r. w województwie dolnośląskim funkcjonowało 26 komend Policji (22 komendy powiatowe i cztery komendy miejskie)³⁵ oraz w sumie 14 miejsc podległych DORD (zlokalizowanych we Wrocławiu, a także w Bolesławcu, Głogowie, Jeleniej Górze, Kamiennej Górze, Kłodzku, Legnicy, Lubaniu, Lubinie, Miliczu, Oleśnicy, Oławie, Świdnicy i Wałbrzychu), w których przeprowadzano egzaminy na prawo jazdy³⁶.

Z informacji pozyskanych przez NIK od każdej z powyższych komend Policji wynikało, że od dnia 1 stycznia 2018 r. nie wystąpiły przypadki zwracania się Marszałka do tych komend Policji z wnioskiem o współdziałanie w celu kontroli prawidłowości przeprowadzania praktycznej części egzaminu w ruchu drogowym, bądź o samodzielne wykonanie przez funkcjonariuszy takiej kontroli. Nie wystąpiły również przypadki praktycznego współdziałania funkcjonariuszy Policji z pracownikami UMWD w powyższym zakresie.

(akta kontroli: tom III, str. 2, 7-8, 54-133)

1.9. Przeprowadzanie warsztatów doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów (i instruktorów), a także kursów dla kandydatów na instruktorów (i wykładowców) nie było nadzorowane przez Marszałka.

Marszałek wyjaśnił, że zgodnie z kompetencjami enumeratywnie określonymi w art. 67 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, sprawuje nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych, a nie nad prowadzeniem przez wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego warsztatów doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów i instruktorów, a także kursów dla kandydatów na instruktorów/wykładowców.

(akta kontroli: tom I, str. 180)

1.10. W okresie objętym kontrolą przy sprawowaniu nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych Marszałek nie współpracował – na podstawie art. 67 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami – z administratorem danych i informacji zgromadzonych w centralnej ewidencji kierowców, a to w zakresie przekazywania przez tego administratora informacji o naruszeniach przepisów ruchu drogowego popełnionych przez kierowców, którzy zdali egzamin w danym wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego. W badanym okresie takie dane nie były przekazywane Marszałkowi. Sekretarz Województwa wyjaśnił, że powodem tego był brak obowiązujących aktów wykonawczych do art. 67 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami, spowodowany uchynieniem rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie przekazywania marszałkowi województwa informacji o naruszeniach przepisów ruchu drogowego przez kierowców, którzy zdali egzamin w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego³⁷ i niewydaniem stosownego rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw

³⁵ Zob.: <https://dolnoslaska.policja.gov.pl/wr1/twoja-k/20171,Twoja-Komenda.html> [dostęp: 15 listopada 2021 r.].

³⁶ Zob.: <https://dord.dolnyslask.pl/> [dostęp: 15 listopada 2021 r.].

³⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1275, ze zm. Rozporządzenie zostało uchylone z dniem 4 czerwca 2018 r.

informatyzacji (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu). Sekretarz Województwa wskazał również, że przedmiotowe informacje administrator centralnej ewidencji kierowców miał przekazywać poprzez ich automatyczne udostępnianie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego centralną ewidencję kierowców. Podniósł jednocześnie, że przekazywane informacje o naruszeniach przepisów ruchu drogowego popełnionych przez kierowców, którzy zdali egzamin w danym wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego, miałyby jedynie charakter informacyjny, gdyż ustawodawca nie nadał marszałkom województw uprawnień do przeprowadzania analiz przekazywanych danych.

(akta kontroli: tom III, str. 8, 42, 45)

1.11. Prowadzone w latach 2018-2021 (do końca września) przez przedstawicieli Działu Nadzoru JC działania kontrolne związane z prowadzeniem egzaminów państwowych na prawo jazdy nie obejmowały sprawdzenia sprawowania nadzoru WORD nad jego oddziałami terenowymi, w tym w zakresie:

- sposobu delegowania egzaminatorów do oddziałów terenowych,
- prawidłowości prowadzenia losowego doboru osób egzaminowanych do egzaminatorów,
- sposobu realizacji zadań przez egzaminatorów nadzorujących,
- prawidłowości sporządzania analiz średniej zdawalności i składanych skarg.

Marszałek wyjaśnił, że działania nadzorcze nad prowadzeniem egzaminów państwowych na prawo jazdy nie obejmowały sprawowania nadzoru wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego nad jego oddziałami terenowymi, ponieważ nie było takiego obowiązku w świetle art. 67 ustawy o kierujących pojazdami.

(akta kontroli: tom I, str. 180, 258-270)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Pracownicy UMWD przeprowadzający w dniach od 20 do 29 lipca 2020 r. kontrolę kompleksową w WORD w Jeleniej Górze badaniami nie objęli całokształtu działalności tego ośrodka w zakresie przeprowadzania egzaminów państwowych. W szczególności nie w pełni zbadano zagadnienia dotyczące czterech z sześciu obszarów określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie kontroli WORD, tj. obszaru:

- a) prawidłowości prowadzenia dokumentacji związanej z przeprowadzaniem egzaminów państwowych, w tym związanych z tym kwestii:
  - sposobu prowadzenia ewidencji osób egzaminowanych, wyników egzaminów i protokołów egzaminacyjnych (§ 8 rozporządzenia w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami),
  - sposobu przechowywania planów egzaminów i list osób zakwalifikowanych na egzamin (§ 35 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia),
  - sposobu postępowania z protokołami egzaminacyjnymi (§ 35 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia),
  - prawidłowości wydawania zaświadczeń potwierdzających uczestnictwo egzaminatorów w corocznych trzydniowych warsztatach doskonalenia zawodowego (art. 62 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami oraz § 47 ww. rozporządzenia),
  - prawidłowości zatrudniania egzaminatorów, wydawania im pieczętek i legitymacji, oraz egzekwowania ich zwrotu (§ 59 ww. rozporządzenia);
- b) prawidłowości przeprowadzenia części praktycznej egzaminów państwowych, w tym związanych z tym kwestii:
  - umożliwienia podczas egzaminowania osób niepełnosprawnych (na ich wniosek) dodatkowego uczestnictwa w egzaminie egzaminatora nadzorującego (art. 54 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami),

- umożliwienia (na wniosek egzaminowanego) obecności w części praktycznej egzaminu (w roli obserwatora) instruktora, który szkolił egzaminowanego (art. 55 ust. 1 ww. ustawy);
- c) spełniania przez egzaminatorów przeprowadzających egzaminy niezbędnych wymagań, w tym związanych z tym kwestii:
  - realizacji obowiązku corocznego udziału wszystkich zatrudnionych w WORD egzaminatorów w trzydniowych warsztatach doskonalenia zawodowego (art. 63 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami),
  - realizacji obowiązków informacyjnych przez egzaminatorów – podjęcie pracy w kolejnych WORD, nieskazanie prawomocnym wyrokiem sądu, zmiana adresu zamieszkania (art. 63 ust. 1 pkt 1 i 3 ww. ustawy),
  - realizacji przez egzaminatorów zakazu podejmowania dodatkowych zajęć zarobkowych bez zgody dyrektora WORD (art. 63 ust. 3 ww. ustawy),
  - realizacji przez egzaminatorów zakazu jednoczesnego prowadzenia szkoleń osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami (art. 63 ust. 4 ww. ustawy),
  - stosowania się egzaminatorów do zakazów przewidzianych w przepisach dla osób pełniących funkcje publiczne (art. 63 ust. 5 ww. ustawy),
  - realizacji obowiązku złożenia przez egzaminatorów oświadczeń, w przypadkach wystąpienia sytuacji określonych w art. 63 ust. 6 ww. ustawy;
- d) pozostałej działalności WORD związanej z przeprowadzeniem egzaminów państwowych, w tym związanych z tym kwestii:
  - prawidłowości kwalifikowania osób przystępujących do egzaminu (art. 50 ustawy o kierujących pojazdami);
  - istniejących powiązań egzaminatorów z osobami szkolonymi, instruktorami, wykładowcami oraz właścicielami OSK (art. 57 ww. ustawy),
  - spełniania wymagań przez osoby prowadzące zajęcia na kursach kwalifikacyjnych dla egzaminatorów (§ 40 rozporządzenia w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami),
  - prowadzenia zajęć praktycznych realizowanych w ramach trzydniowych warsztatów doskonalenia zawodowego egzaminatorów (§ 45 ust. 4 ww. rozporządzenia).

Powyższe stanowiło naruszenie § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kontroli WORD, gdzie przesądzone, że w czasie kontroli kompleksowej bada się całokształt działalności ośrodka w zakresie przeprowadzania egzaminów państwowych.

Odnosząc się do powyższego Sekretarz Województwa wyjaśnił, że nie przeprowadzono kontroli w powyższym zakresie, ponieważ taki obowiązek nie wynikał z treści art. 69 ustawy o kierujących pojazdami.

NIK wskazuje, że zakres tematyczny kontroli działalności wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego w zakresie przeprowadzania egzaminów państwowych, o której mowa w art. 69 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, obejmuje:

- a) spełnianie przez ośrodek wymagań dotyczących wyposażenia, warunków lokalowych oraz placu manewrowego,
  - b) zgodność egzaminu z wymaganiami określonymi w ustawie i przepisach wydanych na podstawie art. 66 ustawy o kierujących pojazdami,
  - c) kwalifikacje osób przeprowadzających egzamin,
- co oznacza, że taki zakres tematyczny kontroli nie jest merytorycznie sprzeczny z przewidzianym w § 5 rozporządzenia w sprawie kontroli WORD, wydanym na podstawie art. 74 ustawy o kierujących pojazdami.

Natomiast szczegółowe wymagania w stosunku do jednostek przeprowadzających egzaminy państwowe określone zostały w rozporządzeniu w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami.

NIK zauważa ponadto, że przeprowadzanie kontroli w niepełnym zakresie mogło wpływać na skuteczność nadzoru Marszałka na przeprowadzaniem egzaminów państwowych.

(akta kontroli: tom I, str. 217-257, 271-281)

OCENA CZĄSTKOWA

Nadzór Marszałka nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych dla kandydatów na kierowców nie zawsze sprawowany był w sposób właściwy i przynosił oczekiwane efekty. Miało to związek z nie w pełni rzetelnym prowadzeniem okresowych kontroli kompleksowych WORD, które nie obejmowały pełnego zakresu zagadnień przewidzianych w obowiązujących przepisach prawa i możliwych do uwzględnienia w ramach takiego rodzaju kontroli.

Mimo realizacji obowiązku prowadzenia kwartalnych analiz średniej zdawalności osób egzaminowanych, ich wyników nie wykorzystywano w UMWD do wyjaśniania przyczyn występowania najwyższych, bądź najniższych statystyk zdawalności, czy też do nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów w poszczególnych ośrodkach egzaminowania.

OBSZAR

2. Prowadzenie ewidencji egzaminatorów

Opis stanu faktycznego

2.1. Prowadzenie spraw związanych z ewidencją egzaminatorów, zgodnie ze szczegółowym zakresem zadań Departamentu Infrastruktury UMWD, przypisane zostało do Działu Nadzoru JC. Do zadań tych należało w szczególności: [1] rozpatrywanie wniosków osób ubiegających się o wpis do ewidencji egzaminatorów; [2] dokonywanie, w drodze decyzji administracyjnej, wpisu osób spełniających wymogi do ewidencji egzaminatorów; [3] prowadzenie postępowań w sprawie skreślenia egzaminatora z ewidencji i wydawanie decyzji administracyjnych w tym zakresie. W okresie objętym kontrolą czynności te powierzone były początkowo, tj. w 2018 r., trzem, a od 2019 r. dwóm pracownikom Działu Nadzoru JC. Dokumentacja z prowadzenia ww. spraw przechowywana była w teczkach osobowych egzaminatorów.

(akta kontroli: tom I, str. 86-111, 183-187)

Ewidencja egzaminatorów prowadzona była w formie elektronicznej (arkusz Microsoft Excel) i obejmowała rubryki z danymi przewidzianymi w art. 58 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami³⁸. Ponadto, w ewidencji uwzględniono dodatkowe informacje o dacie ważności orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego egzaminatora oraz o dacie złożenia przez niego zaświadczenia o uczestnictwie w warsztatach doskonalenia zawodowego. Na dzień 30 września 2021 r. ewidencja egzaminatorów zawierała 329 pozycji, z czego 197 pozycji dotyczyło egzaminatorów wykreślonych z ewidencji, a pozostałe 132 dotyczyło egzaminatorów wpisanych, w tym jeden wpis obejmował wyłącznie numer ewidencyjny oraz imię i nazwisko egzaminatora³⁹.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że ewidencja omyłkowo zawierała wpis posiadający ograniczone dane (imię i nazwisko oraz numer ewidencyjny). Teczka

³⁸ Zakres danych obejmował: [1] numer ewidencyjny; [2] imię i nazwisko; [3] datę i miejsce urodzenia; [4] numer PESEL; [5] adres zamieszkania; [6] poszczególne rodzaje uprawnień wynikające z ukończonego kursu kwalifikacyjnego, złożonego z wynikiem pozytywnym egzaminu oraz posiadanego prawa jazdy, w zakresie których może przeprowadzać egzamin, a także daty ich uzyskania; [7] nazwę i adres wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego, w którym jest zatrudniony egzaminator; [8] datę ważności legitymacji.

³⁹ Wpis o numerze ewidencyjnym D-078.

egzaminatora nie została przekazana przez poprzedni organ ewidencyjny, wobec czego dane egzaminatora nie zostały uzupełnione i uaktualnione.

(akta kontroli: tom I, str. 384-385; tom II, str. 17)

W okresie objętym kontrolą do Marszałka wpłynęło 19 wniosków⁴⁰ o wpis do ewidencji egzaminatorów, w tym w latach 2018-2019 – po dwa, w 2020 r. – dziewięć, a w 2021 r. (do 30 września) – sześć. W dziewięciu przypadkach o wpis wnioskowali ponownie egzaminatorzy uprzednio ujęci w ewidencji i z niej wykreśleni. Znajdująca się w ich teczkach osobowych dokumentacja, o ile pozostawała aktualna, była uwzględniana (na ich wniosek) przy ocenie spełnienia kryteriów wpisu do ewidencji. Analizie kontrolnej poddano teczki osobowe wszystkich egzaminatorów wpisanych do ewidencji w latach 2018-2021 (do 30 września). Znajdujące się w tych teczkach dokumenty potwierdzały spełnianie ustawowych wymogów w zakresie wykształcenia, wieku, okresu posiadania prawa jazdy, a także ukończenie kursu kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym (potwierzonego zaświadczeniem) i złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu dla kandydatów na egzaminatorów. Orzeczenia lekarskie oraz orzeczenia psychologiczne były aktualne i wystawione w odpowiednim zakresie, tj. stwierdzającym brak przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora.

(akta kontroli: tom I, str. 384-385, 393-396)

Pracownicy Działu Nadzoru JC weryfikując, czy osoba ubiegająca się o wpis do ewidencji nie została skazana za przestępstwa wymienione w art. 58 ust. 1 pkt 9 ustawy o kierujących pojazdami⁴¹, opierali się na zaświadczeniu o niekaralności z Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: KRK), przedłożonego przez osobę ubiegającą się o wpis do ewidencji. W jednym przypadku stwierdzono⁴², że zaświadczenie to wystawione zostało pięć miesięcy przed ujęciem go w ewidencji. Sekretarz Województwa wyjaśnił, że przyjęty próg aktualności zaświadczenia KRK to 12 miesięcy. Dodał, że przepisy regulujące działanie KRK, ani przepisy ustawy o kierujących pojazdami, nie określają terminu ważności tego zaświadczenia.

(akta kontroli: tom II, str. 16-19, 176-177, 187)

Marszałek nie zobowiązał dyrektora DORD do przekazywania mu informacji o toczących się wobec egzaminatorów postępowaniach karnych. Wskazując tego przyczyny wyjaśnił, że wobec zatrudnionych egzaminatorów nie toczyły się tego typu postępowania. Dodał również, że sądy powszechne nie informowały go o wyrokach wydanych wobec egzaminatorów i nie została wypracowana praktyka w tym zakresie.

(akta kontroli: tom I, str. 389-395)

W objętych badaniem teczkach osobowych 19 egzaminatorów wpisanych w okresie objętym kontrolą do ewidencji egzaminatorów nie stwierdzono dokumentacji, która wskazywałaby, że Marszałek podejmował działania mające na celu weryfikację, czy osoba ubiegająca się o wpis do ewidencji daje rękojmię należytego wykonywania swoich obowiązków pomimo, że wymóg taki stawiany był egzaminatorom (art. 58 ust. 1 pkt 8 ustawy o kierujących pojazdami). Sekretarz Województwa wyjaśnił, że

---

⁴⁰ Wnioski te dotyczyły wpisów do ewidencji egzaminatorów (podstawowych) w zakresie prawa jazdy kat. B, w tym w jednym przypadku w zakresie pozwolenia do kierowania tramwajem.

⁴¹ Były to przestępstwa: [1] przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji; [2] popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej; [3] przeciwko wiarygodności dokumentów; [4] prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie po użyciu innego podobnie działającego środka; [5] umyślne przeciwko życiu i zdrowiu; [6] przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

⁴² Dotyczy egzaminatora wpisanego do ewidencji pod numerem D-347.

działania w tym zakresie nie były prowadzone również w okresie po dokonaniu wpisu.

(akta kontroli: tom II, str. 16-19)

Komendant Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu poinformował, że spośród 67 wskazanych egzaminatorów (zatrudnionych w DORD na dzień 30 września 2021 r.), 13, czyli 19,4%, było notowanych w policyjnej ewidencji wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu ruchu drogowego. Osoby te ukarane zostały mandataми karnymi (w tym dwukrotnie trzech egzaminatorów) za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym za: niestosowanie się do ograniczenia prędkości, tamowanie lub utrudnianie ruchu na drodze publicznej, niestosowanie się do znaku lub sygnału drogowego, albo do sygnału lub polecenia osoby uprawnionej do kierowania ruchem lub do kontroli ruchu drogowego, oraz za prowadzenie pojazdu bez wymaganych przepisami świateł lub pozostawienie pojazdu bez wymaganego przepisami oświetlenia.

(akta kontroli: tom I, str. 411-413; tom II, str. 12-13)

2.2. W UMWD nie opracowano i nie wdrożono procedur umożliwiających bieżącą kontrolę wykonywania przez egzaminatorów obowiązków określonych w art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami, tj. w zakresie niezwłocznego, najpóźniej do dnia rozpoczęcia wykonywania swoich obowiązków, przekazywania informacji o nazwie i adresie WORD w którym egzaminator został zatrudniony, jak również w zakresie przekazywania, w terminie 14 dni od zaistnienia, informacji o zmianie danych dotyczących m.in.: adresu zamieszkania, czy rodzajów i daty uzyskania uprawnień, w zakresie których może prowadzić egzamin⁴³.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że Marszałek nie został wyposażony w instrumenty prawne pozwalające na egzekwowanie od egzaminatorów informacji, o których mowa w art. 58 ust. 3 pkt 2-5 ustawy o kierujących pojazdami, a ponadto przepisy tej ustawy nie przewidują żadnych konsekwencji dla egzaminatora ze strony organu ewidencyjnego w przypadku nieprzekazania informacji w terminie.

W ewidencji egzaminatorów nie stwierdzono przypadków zatrudniania egzaminatorów w dwóch lub więcej wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego.

Porównanie danych z 20 teczek osobowych egzaminatorów⁴⁴ ujętych w ewidencji i zatrudnionych w okresie objętym kontrolą w WORD z danymi o aktualnym stanie zatrudnienia egzaminatorów w DORD wykazała, że ośmiu z nich nie przedłożyło Marszałkowi informacji o nazwie i adresie wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego w którym rozpoczęli zatrudnienie. Praktyką było, że informacje w tym zakresie wraz z kopią legitymacji egzaminatora (z datą jej ważności) przekazywane były do UMWD przez WORD, który zatrudniał egzaminatora. Dokumentacja dotycząca prowadzenia przez Wydział Transportu spraw związanych z ewidencją egzaminatorów nie obejmowała danych wskazujących na okresową (cykliczną) weryfikację aktualności danych zamieszczanych w tej ewidencji.

Porównanie pozyskanych z DORD danych dotyczących egzaminatorów zatrudnionych na dzień 30 września 2021 r. z danymi zamieszczonymi w ewidencji egzaminatorów wykazało, że ujęte w niej informacje o dacie ważności legitymacji nie były aktualne w przypadku pięciu⁴⁵ z 20 analizowanych egzaminatorów.

(akta kontroli: tom I, str. 384-385, 389-392, 398-407; tom II, str. 132-133, 195-234)

⁴³ Artykuł 58 ust. 3 pkt 2-5 ustawy o kierujących pojazdami.

⁴⁴ Wpisanych do ewidencji egzaminatorów pod numerami uprawnień: D-110, D-132, D-136, D-152, D-214, D-305, D-317, D-326, D-331, D-332, D-338, D-339, D-340, D-341, D-343, D-344, D-345, D-346, D-347, D-354.

⁴⁵ Wpisanych do ewidencji egzaminatorów pod numerami uprawnień: D-132, D-305, D-319, D-326, D-346.

Ponadto w jednym przypadku⁴⁶ stwierdzono, że jako datę ważności orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora (o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami), w ewidencji egzaminatorów uwzględniono datę ważności orzeczenia stwierdzającego brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania tramwajem (o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami).

(akta kontroli: tom I, str. 188-192)

W ewidencji egzaminatorów, we wszystkich przypadkach, w zakresie danych o których mowa w art. 58 ust. 3 pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami, tj. daty uzyskania uprawnień egzaminatora wynikającej z ukończonego kursu kwalifikacyjnego, wskazywano datę wydania zaświadczenia o uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu weryfikacyjnego, który to wynik samodzielnie nie daje uprawnień egzaminatora.

(akta kontroli: tom I, str. 384-385; tom II, str. 188-192, 195-234)

2.3. Dostępna w UMWD ewidencja egzaminatorów zapewniała możliwość weryfikacji, czy osoba ubiegająca się o wpis do tej ewidencji została z niej wcześniej wykreślona. Wpis w ewidencji dotyczący egzaminatora, wobec którego wydano decyzję administracyjną o skreśleniu z tej ewidencji, wyróżniano poprzez przekreślenie jego imienia i nazwiska, pozostawienie minimalnego zakresu danych (w tym indywidualnego numeru ewidencyjnego) oraz zmianę na czerwony koloru czcionki wpisu. Na dzień 30 września 2021 r. ewidencja egzaminatorów zawierała łącznie 197 wpisów dotyczących egzaminatorów wykreślonych z ewidencji, w tym wykreślonych kilkakrotnie, z czego 37 takich wpisów pochodziło z okresu objętego kontrolą.

W okresie objętym kontrolą Marszałek nie wydawał decyzji o skreśleniu egzaminatora z ewidencji z powodu dopuszczenia się przez niego rażącego naruszenia przepisów z zakresu egzaminowania. Nie wystąpiły też przypadki ponownego ubiegania się o wpis do ewidencji egzaminatorów osób, które w okresie krótszym niż dwa lata zostały wykreślone z takiej ewidencji za rażące naruszenie przepisów z zakresu egzaminowania (art. 71 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami). Sekretarz Województwa wskazał, że w przypadku ponownego ubiegania się o wpis przez osobę, która była wcześniej skreślona z ewidencji, weryfikacja jest pogłębiona i obejmuje ustalenie przyczyny uprzedniego skreślenia z ewidencji.

(akta kontroli: tom I, str. 384-385, 389-392)

W okresie objętym kontrolą wystąpił jeden przypadek ubiegania się⁴⁷ o wpis do prowadzonej przez Marszałka ewidencji egzaminatorów osoby wpisanej już do ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez inny organ, tj. Marszałka Województwa Podkarpackiego. Egzaminator ten wniosek o wpis do ewidencji złożył do Marszałka w dniu 23 lutego 2021 r. w związku ze zmianą adresu zamieszkania. Po uzyskaniu od Marszałka Województwa Podkarpackiego informacji, że wobec tego egzaminatora nie toczy się postępowanie w przedmiocie skreślenia go z ewidencji egzaminatorów, Marszałek dokonał stosownego wpisu do ewidencji w dniu 16 marca 2021 r. W dacie tej egzaminator ujęty był również w ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez Marszałka Województwa Podkarpackiego, a decyzję o jego wykreśleniu z ewidencji Marszałek ten wydał w dniu 16 kwietnia 2021 r.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że w przypadku kiedy z wnioskiem o wpis do ewidencji egzaminatorów wystąpi osoba wpisana do ewidencji egzaminatorów

---

⁴⁶ Egzaminator nr D-341.

⁴⁷ Osoby ostatecznie wpisanej do prowadzonej przez Marszałka ewidencji pod numerem uprawnień D-351.

w innym województwie, w toku rozpatrywania takiego wniosku prowadzone jest postępowanie wyjaśniające. Do poprzedniego organu ewidencyjnego kierowane jest zapytanie, czy wobec tej osoby (egzaminatora) nie było, bądź nie jest prowadzone postępowanie w kierunku skreślenia z ewidencji egzaminatorów na podstawie art. 71 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami.

(akta kontroli: tom I, str. 392; tom II, str. 137-155)

Marszałek nie występował do marszałków innych województw o informacje dotyczące egzaminatorów wykreślonych z prowadzonych przez nich ewidencji. Nie informował również marszałków innych województw o wykreśleniu egzaminatora z prowadzonej przez siebie ewidencji. W przypadkach kiedy osoba ubiegająca się o wpis do ewidencji egzaminatorów (prowadzonej przez Marszałka) nie oświadczyła we wniosku o taki wpis, że została skreślona z ewidencji egzaminatorów (ze wskazaniem daty skreślenia), decyzja o nowym wpisie do ewidencji egzaminatorów podejmowana była na podstawie przedłożonych dokumentów i informacji znajdujących się w ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez Marszałka.

Na okoliczność braku możliwości współpracy Marszałka z administratorem Centralnej Ewidencji Egzaminatorów (CEK), przewidzianej w art. 67 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami w zakresie przekazywania informacji o naruszeniach przepisów ruchu drogowego popełnianych przez kierowców, którzy zdali egzamin w WORD oraz byli egzaminowani przez danego egzaminatora, Sekretarz Województwa wyjaśnił, że nie utrudnia mu to sprawowania nadzoru nad sprawdzeniem kwalifikacji i przeprowadzaniem egzaminów państwowych. Dodał, że Marszałek, jak i ośrodki egzaminowania, nie mają wpływu na późniejsze zachowania kierowców i dopuszczanie się przez nich do naruszeń. W ocenie Sekretarza Województwa informacje o naruszeniu przepisów ruchu drogowego popełnianych przez kierowców, którzy zdali egzamin w danym WORD oraz byli egzaminowani przez danego egzaminatora, byłyby danymi wyłącznie statystycznymi o charakterze informacyjnym, które dla sprawowania nadzoru nad procesem egzaminowania nie miałyby znaczenia.

(akta kontroli: tom II, str. 3-8)

2.4. Marszałek weryfikował realizację przez egzaminatorów wpisanych do ewidencji obowiązku określonego w art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami, dotyczącego przedłożenia w terminie do 7 stycznia każdego roku zaświadczenia potwierdzającego ich uczestnictwo, w roku ubiegłym, w trzydniowych warsztatach doskonalenia zawodowego dla egzaminatorów. Badanie próby kontrolnej, obejmującej 15 egzaminatorów ujętych w prowadzonej przez Marszałka ewidencji egzaminatorów wykazało, że w ich teczkach osobowych znajdowały się przedłożone w terminie zaświadczenia o ukończeniu warsztatów doskonalenia zawodowego.

W okresie objętym kontrolą Marszałek wydał (z urzędu) łącznie 37 decyzji o skreśleniu egzaminatora z ewidencji. W 24 przypadkach⁴⁸ podstawą skreślenia był art. 71 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami, tj. nieprzedłożenie zaświadczenia o uczestnictwie w roku ubiegłym w warsztatach doskonalenia zawodowego. W pozostałych przypadkach⁴⁹ przyczyną skreślenia był brak posiadania przez egzaminatora ważnego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności egzaminatora i/lub ważnego orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora, a decyzje w tym zakresie wydano na

⁴⁸ W 2018 r. – sześciu, 2019 r. – jednym, 2020 r. – 11, 2021 r. – sześciu.

⁴⁹ W 2018 r. – pięciu, 2019 r. – pięciu, 2020 r. – jednym, 2021 r. – dwóch.

podstawie art. 71 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o kierujących pojazdami.

Nie wystąpiły przypadki skreślenia egzaminatora z ewidencji na podstawie przesłanek stwierdzonych w wyniku prowadzonych w latach 2018-2021 (do końca września) przez przedstawicieli Działu Nadzoru JC kontroli WORD nadzorowanych przez Marszałka.

(akta kontroli: tom I, str. 258-270, 384-385, 389-392)

Analiza teczek osobowych 15 egzaminatorów skreślonych z ewidencji w latach 2018-2021 (do 30 września) wykazała, że:

- a) w trzech przypadkach⁵⁰ Marszałek odebrał uprawnienia egzaminatorom w sposób nieuprawniony – przyczyną skreśleń była utrata ważności orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji egzaminatora i/lub orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do pełnienia funkcji egzaminatora, pomimo że w świetle obowiązujących przepisów prawa orzeczenia te zachowywały ważność;
- b) w dwóch innych przypadkach postępowania dotyczące skreślenia egzaminatora z ewidencji wszczęto ze zwłoką.

(akta kontroli: tom I, str. 384-385; tom II, str. 32-78, 100-127)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Niepodejmowanie działań w celu weryfikacji utrzymania przez egzaminatorów rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

Wobec egzaminatorów wpisanych do ewidencji Marszałek nie podejmował działań zmierzających do weryfikacji, czy osoby te dają rękojmię należytego wykonywania swoich obowiązków. Teczki osobowe egzaminatorów nie obejmowały dokumentów potwierdzających wykonanie czynności w tym zakresie. Nie stwierdzono również podejmowania przez Marszałka prób skorzystania z ustaleń i działań innych organów władzy publicznej w celu ustalenia, czy egzaminator zapewnia odpowiedni poziom zawodowy i moralny.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że przepisy ustawy o kierujących pojazdami, jak i wydane na jej podstawie akty wykonawcze, nie określają w jaki sposób organ ewidencyjny ma weryfikować spełnianie, przez osoby ubiegające się o wpis oraz wpisane do ewidencji, wymogu w zakresie rękojmi należytego wykonywania obowiązków. Przyjmuje się, że wymóg dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków jest spełniony, o ile w trakcie procedury dokonywania wpisu, jak i po wpisie, organ ewidencyjny nie otrzyma informacji o negatywnych zdarzeniach dotyczących kandydata na egzaminatora lub egzaminatora.

W ocenie NIK argumentacja wynikająca z wyjaśnień Sekretarza Województwa nie zasługuje na uwzględnienie. Stosownie do art. 58 ust. 1 pkt 8 ustawy o kierujących pojazdami, egzaminatorem jest osoba która daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków, a więc stanowi ustawowy warunek konieczny do uzyskania oraz utrzymania uprawnień do przeprowadzania egzaminów. Brak precyzyjnych wytycznych określających sposób i metody weryfikacji rękojmi należytego wykonywania obowiązków egzaminatora nie zwalnia Marszałka z tego obowiązku. W tym zakresie Marszałek nie podejmował jakichkolwiek działań. Po dokonaniu wpisu do ewidencji egzaminatorów aktualizacja danych w ewidencji była ograniczona i opierała się głównie na informacjach napływających bezpośrednio od egzaminatorów lub z WORD.

(akta kontroli: tom II, str. 16-19)

⁵⁰ Dotyczących egzaminatorów ujętych w ewidencji pod numerem D-013, D-333 i D-337.

2) Brak należytego nadzoru nad posiadanymi danymi.

W przypadku egzaminatorów wpisanych do ewidencji egzaminatorów pod numerem ewidencyjnym D-335 i D-310 stwierdzono, że przez odpowiednio okres 19 i 24 dni nie posiadali oni aktualnych orzeczeń lekarskich i/lub psychologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności egzaminatora, co było wymagane przez art. 58 ust. 1 pkt 1-9 ustawy o kierujących pojazdami. I tak:

- a) osoba wpisana do ewidencji egzaminatorów pod numerem D-335 nie posiadała ważnego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności egzaminatora w okresie od 25 maja do 13 czerwca 2019 r. – w przypadku tej osoby termin ważności orzeczenia lekarskiego nr 03/26/05/14 upłynął w dniu 25 maja 2019 r., a obowiązujące po nim orzeczenie lekarskie wystawione zostało w dniu 13 czerwca 2019 r. (17 czerwca 2019 r. wpłynęło do UMWD);
- b) w przypadku egzaminatora ujętego w ewidencji pod numerem D-310 ważność orzeczenia psychologicznego (nr 59/196/13 z dnia 3 kwietnia 2013 r.) upłynęła w dniu 2 kwietnia 2018 r., a orzeczenia lekarskiego (wystawionego w dniu 4 kwietnia 2013 r.) w dniu 4 kwietnia 2018 r. – obowiązujące po nich orzeczenie psychologiczne i lekarskie wystawione zostało w dniu 26 kwietnia 2018 r. (8 maja 2018 r. wpłynęło do UMWD).

Nieposiadanie ważnego orzeczenia lekarskiego i/lub psychologicznego stanowi jedną z przesłanek określonych w art. 71 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami do skreślenia egzaminatora z ewidencji.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że przepisy ustawy o kierujących pojazdami nie określają zawitego terminu dla wszczęcia postępowania w przedmiotowej sprawie, ani też nie określają obowiązku przedłożenia przez egzaminatorów orzeczeń lekarskich z kolejnym (aktualnym) terminem ważności. Wszczęcie postępowania o skreśleniu egzaminatora z ewidencji następowało po upływie przewidywanego terminu jaki jest potrzebny na dostarczenie korespondencji do organu ewidencyjnego (od nadania przez egzaminatora dokumentów w placówce operatora pocztowego, do ich wpływu do UMWD).

NIK zauważa, że zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, za prowadzenie ewidencji egzaminatorów odpowiada Marszałek, a egzaminatorem jest osoba spełniająca wymagania określone w art. 58 ust. 1 pkt 1-9 ustawy o kierujących pojazdami. Tym samym to Marszałek poświadcza uprawnienia egzaminatora i gwarantuje spełnienie przez niego ww. warunków, w tym m.in. posiadania ważnego orzeczenia lekarskiego. Skoro obowiązek przedłożenia aktualnych orzeczeń lekarskich nie został scedowany na egzaminatora, to Marszałek powinien uzyskać potwierdzenie w tym zakresie.

(akta kontroli: tom I, str. 398-399; tom II, str. 3-8, 16-19, 170-175, 316-320)

3) Niezapewnienie aktualności i rzetelności danych w ewidencji egzaminatorów.

Marszałek nie podejmował okresowych (cyklicznych) działań w celu weryfikacji poprawności danych w ewidencji egzaminatorów i nie zapewnił ich aktualności.

Badania kontrolne wykazały, że w pięciu przypadkach⁵¹, stanowiących 25% badanej próby egzaminatorów ujętych w ewidencji, Marszałek nie posiadał aktualnej informacji o dacie ważności legitymacji egzaminatora. W trzech z tych przypadków uwzględnione w ewidencji daty ważności ich legitymacji były krótsze niż wynikające z danych przekazanych z WORD, a dłuższe w dwóch pozostałych przypadkach.

⁵¹ Dotyczy egzaminatorów o numerze ewidencyjnym: D-346 (aktualna data ważności legitymacji – 28 października 2025 r.), D-305 (aktualna data ważności legitymacji – u 22 stycznia 2023 r.), D-319 (aktualna data ważności legitymacji – 30 września 2024 r.), D-326 (aktualna data ważności legitymacji – 15 lutego 2022 r.), D-132 (aktualna data ważności legitymacji – 6 sierpnia 2023 r.).

W każdym z analizowanych przypadków, jako datę uzyskania uprawnień, o której mowa w art. 58 ust. 3 pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami, wykazywano w ewidencji egzaminatorów datę wydania zaświadczenia o uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu weryfikacyjnego. Stosownie natomiast do postanowień art. 58 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy, egzaminatorem zostaje osoba wpisana do ewidencji egzaminatorów. Tym samym należy uznać, że datą uzyskania uprawnień jest data wpisu egzaminatora do ewidencji prowadzonej przez Marszałka.

Analiza teczek osobowej egzaminatora ujętego w ewidencji pod numerem D-341 wykazała, że posiadał on, ważne do dnia 23 kwietnia 2020 r., orzeczenie o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora. W dniu 28 kwietnia 2020 r. do UMWD wpłynęło natomiast orzeczenie psychologiczne wystawione na podstawie art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami, stwierdzające brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania tramwajem. Pomimo że orzeczenie to nie dotyczyło braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora, tj. zakresu przewidzianego w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy o kierujących pojazdami, zostało uwzględnione przez Dział Nadzoru JC, a data jego ważności (do 22 października 2022 r.) została wskazana w ewidencji egzaminatorów jako aktualnie obowiązująca. Mimo to orzeczenie o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania czynności egzaminatora zachowało swą ważność przez okres 60 dni po dniu odwołania stanu epidemii, a to na podstawie art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁵².

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że w przypadku gdy w teczkach osobowych brak było informacji o ważności legitymacji służbowej egzaminatora (przekazywanych osobiście lub przez WORD) dane te były uzupełniane/aktualizowane na podstawie znajdujących się w aktach kontroli badań lekarskich lub psychologicznych. Odnosząc się do kwestii daty uzyskania uprawnień Sekretarz Województwa wskazał, że zaświadczenie wydane przez Komisję Weryfikacyjną (wydawane po zdaniu z wynikiem pozytywnym egzaminie weryfikacyjnym) potwierdza posiadanie przez osobę, której dotyczy, uprawnień (kwalifikacji) do egzaminowania w zakresie określonej kategorii prawa jazdy i nie jest tożsame z decyzją o wpisie do ewidencji egzaminatorów, która ma szerszy zakres. Wydanie decyzji administracyjnej o wpisie do ewidencji potwierdza natomiast, że dana osoba, oprócz uzyskanych uprawnień do egzaminowania spełnia także pozostałe, wynikające z art. 58 ust. 1 pkt 1-9 ustawy o kierujących pojazdami, wymogi bycia egzaminatorem, tj. podjęcia i wykonywania pracy w tym charakterze. Dodał ponadto, że aktualizacja danych egzaminatora w zakresie daty ważności orzeczenia psychologicznego dokonana została omyłkowo.

NIK wskazuje, że zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, za prowadzenie ewidencji egzaminatorów odpowiada Marszałek i to na nim ciąży obowiązek zapewnienia aktualności danych w niej zawartych. Niewłaściwym jest samodzielne określanie przez pracowników Działu Nadzoru JC daty ważności legitymacji służbowej egzaminatora i aktualizowanie jej w ewidencji egzaminatorów pomimo, że data ta była określana w sposób przewidziany w art. 62 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, tj. na okres wynikający z terminów badań lekarskich i psychologicznych. Wskazany powyżej przepis przewiduje bowiem, że to dyrektor WORD wydaje legitymację i określa jej ważność. Terminy poszczególnych badań (lekarskich i psychologicznych) mogą być bowiem rozbieżne. NIK zauważa również,

---

⁵² Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.

że stosownie do postanowień art. 58 ust. 1 pkt 10 ustawy o kierujących pojazdami, egzaminatorem jest osoba wpisana do ewidencji egzaminatorów. Tym samym jednym z warunków uzyskania uprawnień egzaminatora jest wpis do takiej ewidencji. Uznać zatem należy, iż datą uzyskania uprawnień jest data wpisu egzaminatora do ewidencji.

(akta kontroli: tom I, str. 384-385; tom II, str. 3-8, 132-133)

4) Wydanie decyzji administracyjnych z istotnym naruszeniem prawa.

Marszałek w stosunku do trzech egzaminatorów ujętych w prowadzonej w UMWD ewidencji wydał, na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o kierujących pojazdami, decyzje administracyjne⁵³ o ich skreśleniu z ewidencji egzaminatorów z uwagi na utratę ważności orzeczenia lekarskiego i/lub orzeczenia psychologicznego, które znajdowały się w ich teczkach osobowych.

Okres ważności wydanych egzaminatorom orzeczeń lekarskich i orzeczeń psychologicznych upływał z dniem 7 marca 2020 r., po którym to terminie, zgodnie z art. 31m ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, orzeczenia te zachowywały swą ważność nie dłużej jednak niż do upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych przez NIK ogłoszony od dnia 20 marca 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii nie został odwołany.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że skreślenia egzaminatorów z ewidencji dokonano w oparciu o informację telefoniczną pozyskaną przez pracownika Działu Nadzoru JC, iż osoby te nie będą przedkładały orzeczeń lekarskich w celu utrzymania wpisu w ewidencji egzaminatorów. Sekretarz Województwa wskazał również, że na żadnym z etapów postępowania administracyjnego egzaminatorzy nie uzupełnili brakujących dokumentów, nie wystąpili o umorzenie postępowania, a po wydaniu decyzji nie odwołały się, co wskazuje, że nie chciały utrzymać wpisu w ewidencji. Żadna z ww. osób nie przedłożyła również wniosku o ponowny wpis do ewidencji egzaminatorów.

W ocenie NIK działanie Marszałka nie miało podstaw prawnych, a wydanie decyzji w sposób nieuprawniony pozbawiło trzech egzaminatorów posiadanych uprawnień.

(akta kontroli: tom II, str. 16-19, 32-78, 100-127)

5) Zwłoka we wszczęciu postępowań administracyjnych.

UMWD zawiadamiało o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie skreślenia z prowadzonej przez Marszałka ewidencji egzaminatorów z nieuzasadnioną zwłoką. Dotyczyło to⁵⁴:

- a) egzaminatora numer uprawnień D-199 – w związku z nieprzedłożeniem przez niego do dnia 7 stycznia 2019 r. zaświadczenia potwierdzającego uczestnictwo w 2018 r. w warsztatach doskonalenia zawodowego, zostało wysłane w dniu 4 marca 2019 r.;
- b) egzaminatora numer uprawnień D-252 – w związku z utratą ważności, znajdujących się w teczce osobowej tego egzaminatora, orzeczenia lekarskiego (zaświadczenie z dnia 30 stycznia 2015 r.) oraz orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności egzaminatora (nr 735/13 z dnia 8 listopada 2013 r.), zostało wystosowane w dniu 4 marca 2019 r.

⁵³ [1] DT-D-I.8040.83.2021 z dnia 26 sierpnia 2021 r.; [2] DT-D-I.8040.31.2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r.; [3] DT-D-I.8040.71.2020 z dnia 8 października 2020 r.

⁵⁴ Wymienieni poniżej egzaminatorzy nie byli zatrudnieni w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego z terenu województwa dolnośląskiego.

w sytuacji, gdy orzeczenie lekarskie utraciło ważność w dniu 30 stycznia 2019 r., a orzeczenie psychologiczne w dniu 8 listopada 2018 r.

Zwłoka we wszczęciu ww. postępowań wynosiła odpowiednio 56 i 116 dni. Oba postępowania zakończono wydaniem decyzji o skreśleniu egzaminatorów z ewidencji.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że postępowania w sprawie skreślenia wszczynane są bez zbędnej zwłoki, w terminach możliwych do realizacji ze względu na obciążenie bieżącymi zadaniami osób wykonujących zadania związane m.in. z prowadzeniem ewidencji egzaminatorów.

NIK wskazuje, że decyzje wydawane na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami mają charakter związany⁵⁵, a wyczerpanie hipotezy ww. przepisu obliguje Marszałka do wydania decyzji w sprawie skreślenia egzaminatora z ewidencji. Odpowiedzialni za prowadzenie postępowań administracyjnych w tym zakresie pracownicy Działu Nadzoru JC działali ze zwłoką kilku miesięcy, co wskazuje na brak właściwego nadzoru nad wykonywaniem powierzonych im zadań. W UMWD nie określono procedur przeciwdziałania takim sytuacjom. Z uwagi na to, że posiadanie uprawnień do egzaminowania kandydatów na kierowców jest szczególnie istotne dla bezpieczeństwa ruchu drogowego, organ administracji publicznej winien działać w powyższych sytuacjach bez zbędnej zwłoki. W przypadku egzaminatorów zatrudnionych w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego, takie okresowe zaniechanie działania mogłoby skutkować przeprowadzaniem egzaminów państwowych przez osoby, które nie spełniały wymogów do posiadania uprawnień egzaminatora, a w konsekwencji unieważnieniem takich egzaminów.

(akta kontroli: tom II, str. 18-19, 79-99, 131-132, 156-175)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że w UMWD w prawidłowy sposób dokonywano wpisów do ewidencji egzaminatorów. Jednocześnie zawierała ona zakres danych wymagany ustawą o kierujących pojazdami.

Niemniej stwierdzono nieprawidłowości, które wystąpiły w związku z realizacją obowiązku skreślenia egzaminatorów z ewidencji. W trzech przypadkach takich skreśleń dokonano w sposób nieuprawniony, tj. z naruszeniem przepisów prawa, co pozbawiło objętych nimi egzaminatorów posiadanych uprawnień. Natomiast w dwóch przypadkach stosowne postępowania administracyjne wszczęto z nieuzasadnioną zwłoką. Skutkowało to posiadaniem przez dwie osoby uprawnień egzaminatora, które nie spełniały ustawowych wymogów w tym zakresie. Tym samym nie zapewniono właściwego nadzoru nad realizacją obowiązków powierzonych pracownikom Działu Nadzoru JC.

Ponadto w pełni należytego nadzoru nie sprawowano nad zapewnieniem odpowiednich danych osób spełniających wymagania dla egzaminatorów, gdyż dwóch z nich nie posiadało przez okres ok. 20 dni aktualnych orzeczeń lekarsko-psychologicznych, a wobec wpisanych do ewidencji egzaminatorów nie podejmowano działań zmierzających do weryfikacji utrzymania przez nich rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

Marszałek nie zapewnił także pełnej aktualności danych ujętych w ewidencji egzaminatorów, gdyż w pięciu przypadkach nie dysponowano bieżącą wiedzą o dacie ważności legitymacji egzaminatora.

⁵⁵ Przeciwnieństwo swobodnego uznania. Oznacza sytuację wydawania decyzji, której sam fakt wydania oraz treść jest ściśle określona przepisami prawa, a proces oceny organu państwa jest ograniczony do minimum – wydający decyzję sprawdza jedynie, czy są spełnione przesłanki wydania decyzji – jeśli tak, to decyzję wydaje.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- 1) Przeprowadzanie kontroli kompleksowych ośrodków egzaminowania w pełnym, wymaganym dla tego rodzaju kontroli zakresie, określonym w rozporządzeniu w sprawie kontroli WORD.
- 2) Zapewnienie właściwego nadzoru nad dysponowaniem odpowiednimi danymi osób wpisanych do ewidencji egzaminatorów, w tym w szczególności podejmowanie działań zmierzających do weryfikacji utrzymania przez nich rękojmi należytego wykonywania obowiązków.
- 3) Podjęcie działań w celu zapewnienia pełnej aktualności i poprawności danych gromadzonych w ewidencji egzaminatorów.
- 4) Zapewnienie prawidłowej oceny przesłanek stanowiących podstawę do skreślenia egzaminatora z ewidencji oraz podejmowanie związanych z tym czynności bez zbędnej zwłoki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław,   lutego 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

Kontrolerzy:
Ziemowit Florkowski
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

.....
podpis

Jerzy Skowroński
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Rafał Sudnik
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis